A°. 1833. N°. 21.

DONDERDAG DEN 14den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 11den dezer, de Zweedsche Sloep *Elizabeth*, Kapt. B. HORTON, naar St. Eustatius; in ballast.

Den 13den, de Engelsche Sloep *Belle*, Kapt. JOHN BELL, naar Demerary.

ADVERTISSEMENTEN.

(5613) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen op Woensdag den 20sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, in een der Gebouwen binnen het Fort *Zeelandia*, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen:

Mans- en Vrouwen Kleederen, Mahoniehouten Meubelen, een extra Goud Zakhorologie, eenig Zilverwerk, blokken Mahoniehout, enz. enz.; aankomende den Boedel wijlen JOHANNA HENRIETTA VAN SCHNAFSKI, Weduwe NICOLAAS HERMANUS MUIJSKEN.

Paramaribo den 13 *Maart* 1833.

C. A. FISCO,
2de Commies.

(11715) Publieke verkooping van de KOFFIJ en KAKAO Plantaadje *Tourtonne*, gelegen achter *Paramaribo*, met Gebouwen en Slaven, enz.; welke bereids den 21sten December 1831 bij de Couranten bekend gemaakt was, doch noch geen gevolg gehad heeft, zal alnu plaats hebben op *HEDEN* 's morgens om 9 uren; ten huize van den Vendumeester J. E. LIJONS; alwaar van heden af aan, de bewijzen van eigendom en veil-conditiën ter *visie* liggen.

Paramaribo den 14 *Maart* 1833.

D. SCHUURMAN qq.
JAN DE JAGER Ez. qq.

(11679) De bij Courant van den 21sten October 1832, geannonceerde verkoop van het *HUIS* en *ERF* aan de *Keizer Straat*, La. D. No. 201, zal alnu plaats vinden op Dingsdag den 19den dezer, des morgens ten *negen* uren, ten huize van- en door den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, alwaar de bewijzen van eigendom en koop-conditiën ter visie liggen.

Paramaribo den 13 *Maart* 1833.

D. S. GOEDSCHALK.

(11673) Die eenige deugdelijke vorderingen mogten hebben, ten lasten nu wijlen R. L. WIJCHGEL, worden verzocht de rekeningen in *blanco* deswegens, behoorlijk gestaafd, te bezorgen ten Kantore van den eerste ondergeteekende.

Paramaribo den 11 *Maart* 1833.

W. C. KENNEDIJ qq.
C. S. SPILLENAAR qq.

BEKENDMAKING.

(11711) De *SLAGERIJ* van J. A. DE VRIES & Co., is verplaatst in de *Saramacca Straat*, naast den WelEd. Heer BUHK.

(11712) M. M. SMITH is gedelogeerd van de *Saramacca Straat*, en thans wonende in de *Oranje Straat* La. A. No. 84, in het Huis voorheen bewoond geweest, door den WelEd. Heer JOHN BENT.

GEBROEDERS REELFS

(11684) Bieden tegens civile prijzen te koop aan: Boter, Z. M. Komm.- Edam.- en Zwits. Kazen, Hammen, pekel Worst, Zuur- en Bloemkool, Zalm in blik en Mootzalm, Haring, Anchovisch, Lengvisch, Ossehazen, Aardappelen, Zoete Olie, Banket en Koek, Vruchten op Brandewijn, Suikergoed in fleschen, Specerijen in soorten, groene Thee, Korinten, Rozijnen, Pruimen, Vijgen, Amandelen, Sago, Fermicellie, Haver de Gort, groene- en graauwe Erwten, Augurkjes, Olijven, Morellen, Chalotten, Kandij Suiker, gedroogde Appelen en Peeren in stoopen, Augurkjes en Kommers in vaatjes, Alkmaarder Gort en Erwten in vaten en pullen, gepelde Garst, Tuinboontjes, Dop-erwtjes, Bessensap, Poultjes, Spergie-boonen, Tabak, Snuif en Sigaren.

Roodewijn, Bier en Azijn in oxhoofden, eerste kwaliteit Roodewijn in kisten, fijne Rhijn en Portwijn, Genever, witte en Cognac Brandewijn, fijne Likeuren, Seltzerwater, Wijnazijn in pullen en Kurken.

Raap- Lijn- en Patent Olie, Witlood, Spaansch- en Vrieschgroen, Zwartsel, Engelsch- en Poolschbruin, Heelomber en Doodekop.

Geelhegte Houwers, Schoppen en Houweelen, dag en nacht- en grendel Sloten, Spijkers, IJzere-Potten, duim- X- en Jalousie-Hengsels, Koffijmolens, Strijkijzers, Knippen en Grendels, Schroeven met moeren, Messen en Vorken, Vischhoeken, Bokkemessen, Scharen, Scheer- en Pennemessen, en diverse Kramerijen.

Fijn en Osnabrusch Linnen, garen Bont, Haarl. Gingang, witte en blaauwe Salempoeris, Hoeden en Petten, Heeren en Dames Schoenen, garen en katoene Kousen, en ext. witte- blaauwe- en blaauwerande Borden, Soepterienen, Slabakken, Thee Serviezen, zwarte Serviezen, Filtreer Koffijkannen, Bouljonkoppen met disien, Klok- en Schotlantaarns, waterbier- wijn- en likeur Glazen, Bloemvazen, Glazenruiten.

Paramaribo den 14 *Maart* 1833.

(5546) De ondergeteekenden van voornemen zijnde, binnen *vier* weken, de Kolonie te verlaten, verzoeken hunne Debiteuren ten vriendelijksten, betaling te presteren; zullende jegens de nalatigen, regtsmiddelen worden in het werk gesteld.

Paramaribo den 15 *Maart* 1833.

GEBROEDERS BRONKHORST.

Mengelwerk.

VOOROORDEELEN.

Mannen, die groot van gestalte en welgemaakt zijn, boezemen, door hun voorkomen alleen, eenen zekeren eerbied in: van ouds en bij alle volken der wereld, beschouwde men dezulken, als geschikt, om over anderen het gebied te voeren. Den kleinen daarentegen, welke voortreffelijk hoedanigheden zij bezitten mogen, valt het altijd bezwaarlijk, om bij het algemeen voor heldhaftig gehouden te worden. Het mogt als eene soort van wonder worden beschouwd, dat ALEXANDER, die van eene middelmatige gestalte was, zoo verre kwam, en zich den bijnaam van *den Groote* verwierf. ARISTOTELES zegt, dat mannen, die klein zijn, al zijn zij voor het overige ook de schoonste der wereld, niet verdienen schoon, maar slechts aardig genoemd te worden.

Is deze grilligheid verwonderlijk, men heeft er, die niet minder buitensporig zijn. Koningin ELIZABETH was hartstogtelijk ingenomen voor fraaije en welgemaakte mannen: men mogt zich bij voorraad verzekerd houden van een gunstig gehoor bij haar te zullen vinden, als men zich wel en behagelijk aan haar kon voordoen; daarentegen had zij van die door de natuur misdeeld waren zulk eenen onverwinnelijken afkeer, dat zelfs hare lijfwachten zorg droegen, om: als zij buiten haar paleis stond te komen, alles zich, van daar to doen verwijderen, wat, van wege verminktheid of eenig ander uiterlijk gebrek, voor haar gevoel hinderlijk zijn konde. — De Koningin van *Frankrijk*, ANNA VAN OOSTENRIJK, had eene schier even groote ingenomenheid voor welgemaakte mannen als ELIZABETH, maar geenszins gelijken afkeer van misvormde; zij beschouwde dezulken integendeel met een zeker mededoogen. Dit was buiten tegenspraak veel redelijker en aan een grootsch gemoed oneindig beter voegende, dan de vergedrevene kieschheid der *Engelsche* Vorstin, waarachter niet onwaarschijnlijk de meest onkiesche wellustigheid zich verschool.

Wil men nog andere voorbeelden van grilligheid, de geheele wereld beklaagt de blinden; de eenoogigen integendeel hebben in het algemeen voor ons iets terugstootends: ondertusschen verdienen deze toch de helft van het mededoogen, dat men met blinden heeft, gelijk de Heer DE SERVIEN, die maar één oog had, niet ten onregte aanmerkte. — Van eenen anderen kant is het loens zien, wanneer het, namelijk niet te sterk is, geenszins onbehagelijk. In KAREL DE MONTMORENCY vond men het iets fraais, dat hem het eene oog een weinig gedraaid stond, en men noemde dit aan het Hof van LODEWIJK DEN XIII: *avoir l'œil à la Montmorency*. DESCARTES betoonde eene bijzondere genegenheid voor die scheel zagen, en gaf voor reden daarvan op, dat zijne minne dat gebrek had gehad. Met dat al vindt men lieden, die eenen scheelzienden niet kunnen aankijken, zonder zelve iets smartelijks aan zijne oogen te gevoelen. — Het is ons iets pijnlijks, iemand te zien, die zwaar kreupel gaat; gebogchelden daarentegen verwekken in ons eene neiging tot lagchen: onwillekeurig steekt men met hen den draak.

Neuzen, die, zoo als men het noemt, aanzienlijk zijn, d. i. tamelijk ver buiten het aangezigt uitkomen, worden overal fraai gevonden, behalve in *China* en bij de *Tartaren*. De *Tartaren* van de *Krim* drukken hunne kinderen het neusbeen in, het voor iets wanstaltigs houdende, als de neus voorbij de oogen uitsteekt. Elders zijn de stompe neuzen onbehagelijk, en worden zij zelfs voor een kwaad merkteeken gehouden. De Konstabel ANNA DE MONTMORENCY werd spottende *de Stompneus* genoemd, en de Hertog DE GUISE, de Zoon van dien, welke te *Blois* omkwam, had mede zulk eenen neus. De Markgraaf DE CHAMPVERT, die voor de beide huizen, van GUISE en MONTMORENCY, eene groote genegenheid, schier eenen afgodischen eerbied heeft betoond, beklaagt zich in eenen zijner Brieven bitterlijk er over, dat in die beroemde stammen twee stompneuzen hebben bestaan, en hij doet dit op een toon, als wierd derzelver glans daardoor eenigermate verduisterd. — Zoude het niet onder de voorname zaken der zedelijke vorming van de jeugd mogen gerangschikt worden, has vroegtijdig leeren, om zich door geene uiterlijkheden des ligchaams, ten voor- of ten nadeele van eenig mensch, te laten vooringemen?

(*Overgenomen.*)

EENIGE OPMERKINGEN, TOT DE NATUURLIJKE HISTORIE BETREKKELIJK.

De vloo, die kleine plaaggeest van menschen en beesten, is niet alleen door deze eigenschap bekend, maar verdient ook onze verwondering, van wege hare *kracht*. Een *Engelsch* werktuigkundige vervaardigde een' gouden wagen, met groot gemak door één dezer insekten getrokken; en meer anderen deden, op soortgelijke wijze, monnikengeduld met vlooijenkracht als 't ware wedijveren. — Vele rupsen zijn gewoon, horizontaal, schuins, loodregt van eenen tak als in de lucht te zweven, zich alleen met vier achterpooten vasthoudende, en uren lang in deze stelling te blijven. Welk eene kracht daartoe noodig is, kan men eenigermate daaruit afnemen, dat zelfs de bekwaamste koordendanser bezwaarlijk met zijne beenen de koord, gelijk een vogel met zijne klaauwen, kan omklemmen, en zich alzoo loodregt, maar geen enkel oogenblik waterpas houden. — Zoo vliegt ook de hertkever een groot eind wegs met een stokje van eene halve el lengte en een' halven duim dikte voort. — Eenige insekten onderscheiden zich door eene buitengemeene veerkracht. Den mestkever kan men, met aanwending van alle kracht, naauwelijks tusschen de vingeren vasthouden en deszelfs veerkracht overweldigen. De *Clophilus tenax* bezwijkt niet voor de drukking der stevigste schroefpers; en een andere kever wordt door een over hem heengaand wagenrad niet verpletterd. — Daarentegen kenmerken zich weder andere insekten door eene zeldzame taaiheid en buigzaamheid der spieren, bijzonder in den toestand der gedaantewisseling. De *Shinx ligustri* kan zoo geperst worden, dat hare gansche cilindervormige gedaante zoo plat als een band wordt, en na verloop van een uur heeft zij weder den vorigen vorm verkregen, alsof haar geen leed geschied ware. — De wereld zou eene geheele andere gedaante aannemen, wanneer de dieren, naar gelange van derzelver *grootte*, in dezelfde mate *kracht* ontwikkelden. Een olifant, zegt LINNÆUS, op gelijke wijze als de hertkever toegerust, zou, wanneer hij alsdan zijne kracht deed gelden, bergen kunnen omverre rukken en rotsen voortschuiven. Wanneer de leeuw en de tijger even sterk en behendig waren als de *Cicindela* en de *Carabus*, zouden zij alles vernietigen. Wie zou de adder en de waterslang kunnen ontgaan, zoo zij de *snelheid* van den *Julus* en de *Scolopendra* bezaten? — Met de *gulzigheid* veler insekten, met name veler rupsen, is het even zoo gelegen. Waar zoude eene drift koeijen weide vinden, wanneer zij in éénen dag zoo veel voedsel verslonden als de rupsen, die dagelijks zoo veel nuttigen als haar gansche gewigt bedraagt?

(*Overgenomen*)

DE TURKSCHE REGTSOEFENING.

(Volgens *Lord* JOHN RUSSEL.)

Plonderingen te aller ure, de dood bij alle gelegenheden, bespottelijk bijgeloof, woedende dweeperij, domme hardnekkigheid, wreedheid tegen zwakken, laagheid jegens magt en rang, onwetendheid, wederspannigheid, verwaandheid, barbaarschheid; spoedige verheffing, door geenerlei dienstbetoon of persoonlijke verdienste geregtvaardigd; plotselinge val, zonder eenige andere oorzaak, dan grilligheid of ongegronde afkeerigheid; schuitenvoerders, fruitkramers, paardenkoopers, benoemd tot Ministers, ja *Viziers;* al de woede der barbaarschheid, alle de gebreken der beschaving: ziet daar de *Turken*, ziet daar *Turkije!*

»'t Is eene moeijelijke zaak, regt te spreken," zeide een *Cadi* tot een' zijner ambtgenooten, »wanneer de eene partij rijk, de andere arm is." — »Ik voor mij," hernam deze, vind hier geene moeijelijkheid hoegenaamd, want ik beslis alsdan altijd eenvoudig ten voordeele van den rijke; maar wat mij bezwaar veroorzaakt, zijn de geschillen tusschen rijken en rijken, dewijl ik alsdan niet weet, welke zijde ik kiezen zal."

Is het burgerlijk regt uiterst gebrekkig bij de *Turken*, het lijfstraffelijk regt is nog meer ten achtere. De magt over leven en dood, die laatste en verschrikkelijke toevlugt der zamenleving, schijnt bij hen toevertrouwd aan aller handen, in alle plaatsen, zonder verwijl, zonder genade, onbeperkt.

Zie hier eenige voorbeelden. De groote HASSAN-*Pacha* had aan alle de Kapiteinen zijner vloot last gegeven, over de kalfatering hunner schepen persoonlijk toezigt te houden. Hij vond een' derzelven afwezig, als hebbende zich huiswaarts begeven, op slechts eenige honderd schreden van het te herstellen vaartuig. Terstond het zich de Pacha een musket ter hand stellen, en, toen de schuldige zijne bevelen kwam vragen, schoot hij hem, zonder een woord te spreken, overhoop.

Het hoofd der Policie te *Konstantinopel* en in de overige groote steden doet zijne ronde dag en nacht, en legt op staanden voet de vonnissen ten uitvoer, welke hij velt. Wanneer een bakker brood onder het gewigt verkoopt, wordt hij terstond voor zijne deur opgehangen; wanneer iemand te midden van eene oproerige zamenscholing wordt gevat, onthoofdt men hem oogenblikkelijk. Men bekreunt er zich niet aan, of de knecht in stede van den bakker gehangen, of de voorbijganger in stede van den oproermaker onthoofd worde; genoeg, zoo slechts de schuldigen sidderen, al is het ook ten koste van het leven des onschuldigen, — zoo slechts de misdaad wordt gestraft, al ontsnapt ook de misdadiger.

Grilligheid en willekeur zitten voor bij strafoefeningen van den tweeden rang. Indien de Regter het misdrijf niet doodschuldig oordeelt, doet hij den overtreder de *bastonnade* (stokslagen) ondergaan, en zet zich bedaardelijk neder, onder het rooken van zijne pijp, tot dat de straf hem voldoende schijnt; wanneer zijn mond zich eindelijk verwaardigt, het troostwoord: »Genoeg!" uit te spreken.

Dikwijls ook heeft de gestrengheid en spoed der *Turksche* regtspleging ten doel, de ziel des vreemdelings te vervullen met een schrikwekkend ontzag. Een *Russisch* Afgezant beklaagde zich bij den *Vizier* over eene beleediging, personen, zijner bescherminge aanbevolen, aangedaan. De *Vizier* maakte met de hand eene horizontale beweging; zijne dienaars vertrokken, en vóór het eindigen des mondgespreks rolden zeven menschenhoofden voor de voeten des Gezants! — Bij eene andere gelegenheid leerde een *Engelsch* Ambassadeur desgelijks het noodlottig vermogen kennen van het horizontale gebaar. Na een eenigzins breedsprakig onderhoud, zag hij, bij het heengaan, verscheidene pas geplante koppen op het traliewerk van het paleis.

De *Christenen* staan bestendig bloot voor duizenderlei kwellingen. Dikwijls maakt zich een *Muzelman* meester van hun huis of van hunnen eigendom, zonder dat hun hope overblijft, om eenige schavergoeding te erlangen. Wanneer een *Turk* eenen *Christen* doodt, al is het in eene bloote opwelling van kwaadaardigheid, wordt de wet, die den schuldige veroordeelt, niet ten uitvoer gebragt, en hij is zijner strafeloosheid zeker; terwijl, daarentegen, de geringste beleediging, door een' *Christen* eenen *Muzelman* aangedaan, op de gestrengste wijze wordt gestraft.

De ledematen en zelfs het leven der *Grieken* staan ter genade van hunne dwingelanden: bij den minsten aanval van getergde driftvervoering worden zij verminkt en gedood met minderen omslag, dan een *Engelsch* Regter bezigt in het opleggen van de ligtste straf.

Dusdanig zijn de mishandelingen, die, langen tijd verduurd, een veeljarig wraakgevoel hebben opgehoopt, en geschreven zijn in het gedenkboek van een ten laatste tot vertwijfeling gebragt volk, om eindelijk te worden vereffend met eene gestrengheid, welke het evenwigt moet herstellen!

(*Overgenomen.*)

EEN TWEEDE MUCIUS.

Op den dag, dat men te *Parijs* de tijding van den roemruchtigen zeeslag van *Navarino* bekwam, bevonden zich een zestal personen, onder welke de Graaf ANDRÉ DE LUCY, een *Griek* van afkomst, bij een ten huize van den Heer D***. Het gesprek liep natuurlijk over de onberekenbare gevolgen dezer overwinning voor de *Hellenen*. »Praat mij van die *Grieken* niet," zeide een der aanwezigen met minachting; »alle inschrijvingen te hunnen behoeve worden bekeerd ten profijte van eenigen der zoodanigen, die niet weten te vechten." — »Gij zijt kwalijk onderrigt, Mijnheer! en gij beoordeelt deze ongelukkige Natie zeer verkeerd," hernam de Heer DE LUCY met klimmende verontwaardiging: »Ik ben *Griek*, en ik zou u zulks bewijzen, bijaldien ik niet afkeerig was het bloed te plengen van een' *Franschman*, op denzelfden dag, dat ik verneem, wat zij voor ons bij *Navarino* gedaan hebben." — »Wel, zoo gij een *Griek* zijt," antwoordde de onbezuisde tegenspreker, »waarom zijt gij hier, terwijl men uwe broeders in *Moréa* slagt? Zijt gij misschien bang voor bloed?"..... Op dit tergend bescheid greep de Heer DE LUCY naar zijn' rotting, trok daar een' ponjaard uit, en stak dien, herhaalde keeren, in zijne dij. »Ik bang voor bloed!" riep hij uit; »zie!" Op hetzelfde oogenblik, verhaalt een oog-getuige, werden wij met bloed bespat. De ponjaard had 's mans dij geheel doorboord. Wij wilden om een' Heelmeester zenden; maar hij kantte zich daar tegen, nam zijn' zakdoek, bond dien stevig om de wonde, en vertrok, zonder dat de smart hem een' enkelen zucht had afgeperst.

(*Overgenomen.*)

ALOMTEGENWOORDIGHEID EENER FAMILIE.

Een winkelier te *Ispahan*, die zijne belastingen niet kon betalen, werd voor den Gouverneur der stad geroepen, wiens familie in dat oogenblik de voornaamste bedieningen en waardigheden in geheel *Perzië* in bezit had. — »Gij moet betalen, gelijk de anderen," zeide de Gouverneur, »of de stad verlaten." — »Ja, maar waar dan heen?" — »Naar *Chiras*, of naar *Kachan*." — »In de eerste stad heeft uw neef, in de tweede uw broeder het bevel." — »Ga dan naar den Koning, en beklaag u daar, zoo gij wilt." — »Uw broeder is eerste Minister." — »Loop naar de hel!" — »Och, mijn Heer! uw vader is dood." — De Gouverneur kon zich van lagchen niet onthouden. »Vriend!" zeide hij, »ik zal de belastingen voor u betalen, om dat gij toch zegt, dat mijne familie u hier en in de andere wereld overal op de hielen is." — De *Oostersche* Landvoogden zijn niet altijd in eene zoo goede luim.

(*Overgenomen.*)

MOLIÈRE'S TARTUFFE.

Toen MOLIÈRE zijn' *Tartuffe* gaf, vroeg men hem, wat hem toch bewogen had, om te gaan preken? »Waarom," antwoordde hij, zich wendende tot Vader MAIMBOURG, Prediker van de Orde van *St. Ignatius*, die, als zoodanig, vele grollen uitstalde; »waarom zou het geoorloofd zijn, *komediën* op den preekstoel te spelen; en mij niet, *predicatiën* op het toneel te doen?

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.